

Staro-skandinavski „skaut“ (got. skauts ali skaut) je tedaj = „schofs“ (schooss), ter izhaja očitno iz istega korena, kakor staroslov. СКОУТЬ (skut'), bolg. „skut“, „skutnik“, srb.-hrv. „skut“ (skuto¹)... namreč iz sanskrskega (Sanskrit): sku = kriti (tegere, decken, be-decken). Glej Mikl. „Rad.“ str. 81 in „Lexic.“ 1862 do 1865 str. 852; na str. 1136 pa čitaš, da je istega korena lat. „scutum“ (der Schild, štít, ščit).

Znamenito je, da se je spremenil „skaut“ v severno-frizovskem jeziku tudi v „skût.“ Gl. Diefenb. II. 240 pod „ndfrs.“ (Dal. prih.)

Slovansko slovstvo.

Knjige akademije jugoslavenske.

Jako marljiva akademija jugoslavenska je ravno-kar izdala:

30. knjigo „Rada“ svojega, katera obsega sledeče članke: O ženskih karakterih u naših narodnih pjesmah. Od Janka Jurkovića. — Ustroj i gojitba cvieća. Od dra. Josipa Šlossera viteza Klekovskoga. — O kmetstvu po srbskom uobičajnom pravu, po ustanovoma Dušanova zakonika i po statutima dalmatinskih gradova. Od dra. Božidara Petranovića. — Borba južnih Slovena za državnu neodvisnost u XI. vieku. Od dra. Fr. Račkoga. — Uzroci oledjivanja sad jedne sada druge zemaljske polutke. Od dra. Gj. Pilara. — Dr. Božidar Petranović. Nekrolog od dra. Fr. Račkoga. — Književne obznane. Novije publikacije o Koperniku. Od J. Torbara. — Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti početkom g. 1875. — Izvodi iz zapisnika jugoslavenske akademije. — Poklonjene knjige jugoslavenskoj akademiji.

S pomočjo sl. akademije pa je prišel na svitlo:

„Opis jugoslavenskih novaca“ od profesora Sime Ljubića.

Obširna in s slikami novcev okinčana, povestničarom in osobito še numismatikom vrlo zanimiva knjiga kaže novce (denarje) Bulgarske (počenši od Vladimira Boriševića 885—888), — novce Srbske (počenši od Vladislava I. 1234—1241) do leta 1380, in novce Bosanske (počenši od Stjepana Kotramanića okoli leta 1290—1313), — skupaj novcev zlatih 2, srebrnih 4671, bakrenih 26. — Na prodaj ima to knjigo vseučilišna knjigarna Fr. Zupana v Zagrebu.

Mnogovrstne novice.

Koliko ljudi je za steklino umrlo od leta 1851--1874.

(Po časniku „Statist. Monatschrift.“)

Na Štajarskem od 1851. do 1855. l. 10; od 1856. do 1860. leta 3; od 1861. do 1865. leta 5; od 1866. do 1870. leta 4; od 1871. do 1873. leta 5; — na Koroškem od 1851. do 1855. leta 5; od 1856. do 1860. leta 1; od 1861. do 1865. leta 2; od 1866. do 1870. leta 5; — na Kranjskem od 1851. do 1855. leta 9; od 1856. do 1860. leta 2; od 1861. do 1865. leta 1; od 1866. do 1870. leta 3; od 1871. do 1873. leta 8; — na Primorskem od 1851. do 1855. leta 13; od 1856. do 1860. leta 2; od 1861. do 1865. leta 6; od 1866. do 1870. leta 5; od 1871. do 1873. leta 22.

skovano je pa menda po nemški besedi. O različnih pomenih besede „krilo“ še pozneje kaj. Pis.

¹) Kakor pravijo trde Slovenke tuji „kiklji“ lepo po naše „krilo“, tako jej velé hrv. Slovenke po Varaždinski in Križevski županiji... „skuto“, (n). To mi je povedal mladi nadepolni pisatelj hrvatski, g. Kostrenčić. Prim. Mažur-Užar. pod „Rock“. Šulek piše „skute“, Weiberrock. Pis.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor Kranjski.

V 3. seji 19. aprila je deželni glavar naznanil, da vlada stavbenega reda, katerega je deželni zbor sklenil vlani, ni potrdila; izročil se je ta red gospodarskemu odseku vnovič v prevdarek; potem je naznanil, da je vlada poslala načrt postave, kako je na metersko mero in utež predevati tiste mere in uteži, ki so v deželnih zdaj veljavnih postavah; tudi ta predloga se je izročil gospodarskemu odseku. Dalje so se dotičnim odsekom izročile različne peticije, izmed katerih omenimo danes prošnjo Javorske občine nad Škofjokloko za podporo pogorelcev na Vovči, prošnjo dramatičnega društva za podporo, prošnjo Št. Vidske občine nad Ljubljano zavolj podpore za šolo, prošnjo Starološkega župana Moharja gledé dovozne ceste do kolodvora, prošnjo občin Col in Podkraj gledé uravnave mitnine na Hruševski cesti, prošnjo občine Col za odpravo mitnine na Colu, prošnjo Jerneja Globočnika iz Mošenj za odpis dohodnine od mostu v Globokem, prošnjo občin Vipavskega okraja za vpeljavo pregledovalnega vojaškega nabora v Vipavi namesto v Postojni.

Dr. pl. Schrey je predlagal načrt postave, po kateri naj bi se učiteljice na ljudskih šolah plačevale tako kakor učitelji, v temeljeval bode ta predlog v prihodnji seji. — Potem se je potrdila volitev g. Pet. Grasselli-a za deželnega poslanca v občinskem volilnem okraji Postojna-Senožeče-Bistrica-Planina Lož. — Potrdil se je potem proračun vino- in sadjerejske šole na Slapu za leto 1876 (potrebščina 6609 gold., zaklada 3515 gold., primanjka 3094 gold., katera je pokriti iz deželno-kulturnega zaklada), — in računski sklep iste šole za leto 1874 (dohodki 7470 gold. 85¹/₂ kr., stroški 7407 gold. 72¹/₂ kr.). — Še nekatere druge predloge deželnega odbora so se izročile dotičnim odsekom, o katerih pa poročali bodemo, kedar se rešile bodo. — Konečno so se volili v šolski odsek: Deschmann (načelnik), Obreza (namestnik), vitez Gariboldi (perovodja), dr. Bleiweis, vitez Langer, Kotnik, dr. Razlag; in gospodarski odsek se je pomnožil še za 2 uda, namreč Kotnik in dr. Schrey.

Deželni zbor Štajarski.

Dr. Vošnjak je interpeliral vlado zarad zaprek pri volilnem redu. Pri premembi opravičnega reda je bilo tudi sklenjeno, da se sme odgovorom na interpelacije pripeti debata. Dozdaj to ni bilo dovoljeno. Vladnemu zastopniku ta sklep ni po volji, rekel je, da to je dovoljeno le v državnem zboru. Najbrže se vlada boji takih razgovorov. Celjski poslanec je interpeliral zarad vravnjanja Savine, ki je zeló potrebno. Tedaj so tudi tu interpelacije najvažnejše dogodbe. — Vlada je ponujala že drugi pot postavo o konjedercih, pa zbor je ne mara, zato jo je tudi zdaj odložil.

V 3. seji 8. t. m. se je po predlogu g. Hermana, ki je poročeval v imenu deželnega odbora, dovolilo, da zamorejo trgi: Arnež, Mahrenberg in št. Lenart v Slov. goricah 2 gold. dače pobirati od svojih pesov, kujžekov in ščenet. Na dalje bode v Mahrenbergu 10 gold., v št. Pavlu pri Priboldu 15 gold. plačal vsak, kateri hoče ondi kot srenjčan sprejet biti. Okrajnemu zastopu v Štanjcu se je dovolilo ljudem naložiti 40% okrajne naklade. Res, trda daca! Kmetske srenje, dozdej združene z Lipniškim trgom, so prosile za razdruženje. Gosp. Herman je prošnjo podpiral — zastonj. Liberalna večina je z 22 proti 20 glasom prošnjo odložila.